

Helyreigazítás

A Historia Nostra hallgatói folyóirat I. évfolyam I. számában megjelent “Guthi Ország Kristóf végrendelete” c. forrásközlés pontosítását, illetve átdolgozott és javított változatát az alábbiakban közlöm, annak elismerésével, hogy az I. szám-ban megjelent forrásközlés megfelelő hivatkozás hiányában jelent meg, mert lemaradt, hogy a forrásközlésben kik működtek közre. Ezt a hiányosságot pótolandó, az alábbi helyesbítést teszem: az általam feltárt és publikált forrás átírásában és fordításában közreműködött dr. Kristóf Ilona főiskolai adjunktus, valamint prof. dr. Bessenyei József egyetemi tanár.

KISZELYNÉ TÓTH ANETT

GUTHI ORSZÁGH KRISTÓF VÉGRENDELETE

A Guthi Ország család a XIV. századtól kezdve jelen van, és a XV. századtól, Luxemburgi Zsigmond király uralkodásának közepétől pedig igen jelentős közigazgatási pozícióban nagyon magas rangú tisztségeket töltöttek be a dinasztia tagjai, élükön mindjárt I. Mátyás király nádorával, Guthi Ország Mihállyal.

A Guthi Ország család jelentőségéről, a politikai, hadi szerepükről, a család genealógiai szerteágazásáról és más, főnemesi családdal történő dinasztikus kapcsolatrendszerükről ez idáig nem született összefoglaló tudományos, ismeretterjesztő mű. Munkám arra lenne hivatott, hogy ezt a sötét teret megvilágítsa a magyar közép- és koraújkor történetírásának a színpadán. Eme főnemesi család történetét a kezdetektől, a dinasztia alapításától, a köznemességből a főnemességig történő felemelkedésük, valamint a bárói méltóság viselésén és az ország első emberének tisztségviselésén túlmenően egészen 1567-ig – amikor is az utolsó férfi tagjaként Guthi Ország Kristóf halálával magvaszakadt a Guthi Ország család, valamint az azt követő birtoköröklési rendszer és a család leányági leszármazásának vizsgálatát – kívánom nyomon követni.

Tevékenységük és szerepük vizsgálata kiterjed a társadalmi és politikai életben való részvételükre, a birtokviszonyaik alakulására, kapcsolatukra a bécsi udvarral, a magyar királysággal és a mindenkor uralkodóval, valamint az arisztokráciával.

A család részletes ismertetése és kapcsolataik feltárása mellett kulcsfiguraként kutatom Guthi Ország Kristóf személyét, aki egy személyben viselte – a fel-

menői közül egyedülállóan – szinte a legtöbb királyi méltóságot és legfontosabb udvari tisztségeket.

1567. október 19-én bekövetkezett halála előtt 1567. október 16-án végrendelezett. A végrendelet Oláh Miklós átiratában maradt ránk, amely a bécsi Hoffinanz Ungarn, Hofkammerarchivban található.¹

Guthi Országgh Kristóf végrendelete – átirás

[Külön cédulán más, későbbi kéztől]

Am 28tem 9ber 1567

Országgh Christoph

Original Transumptum des am 16ten 8ber verfassten Testaments des Christophorus Országgh de Gúth

[Guthi Országgh Kristóf (1567) október 16-án tett végrendeletének 1567. november 28-án kelt eredeti átirata]

Nos Nicolaus Olahus miseratione divina archiepiscopus ecclesie metropolitane Strigoniensis, locique eiusdem perpetuus, ac comitatus Honthensis comes, primas Hungarie, Sancte Sedis Apostolice legatus natus, summus et secretarius cancellarius, ac locumtenens sacratissimi principis et Domini, Domini Maximiliani secundi, Dei gratia Romanorum electi imperatoris, semper augusti, ac Hungarie, Bohemie etc. regis, archiducis Austrie etc. Memorie commendamus per presentes litteras nostras, quibus incumbit universis, quod nobiles Thomas Wizkelethÿ et Anthonius Gheregy nostram venientes in presentiam nominibus et in personis generosarum ac magnificarum dominarum Anne Pewkrÿ genitricis, ac Elene Zriny relicte spectabilis et magnifici condam domini comitis Christopheri Orzagh de Gwth alias iudicis curie prefati domini nostri imperatoris et regis, exhibuerunt et presentaverunt nobis quasdam litteras ipsius condam domini comitis Christopheri Orzagh serie testamentarie dispositionis eiusdem in se continentes, sigilloque et chyrographo suis communitas, tenoris infrascripti petentes: Nos habita cum instantia, ut quomodo litteras huiusmodi in specie propter varia, diversa discrimina circumferre minime tutum esse existiment, paria earundem in transsumpto litterarum nostrarum, dictis dominabus Anne Pewkry, et Elene Zriny iure suorum per cautela dare dignemur. Quarum tenor talis est: Nos comes Christopherus Orzagh de Gwth, iudex curie et consiliarius serenissimi principis, domini domini Maximiliani secundi, Dei gratia electi Romanorum imperatoris, semper augusti, ac Germanie, Hungarie et Bohemie etc. regis, archiducis Austrie, ducis Burgundie etc., necnon comitatus Neugradiensis comes, memorie commendamus per presentes, quibus expedit universis. Quod cum sors vite humane omnibus commeruit nobisque ad aeternam beatitudinem sanguine praetioso domini nostri Jesu Christi

¹ Hoffinanz Ungarn, Hofkammerarchiv (Wien) Rote Nummer.15.1567.okt.fol.59-60.

nobis institutam commigrans sit, in nomine Sancti Trinitatis summo presente ac sano, tali uti sequitur ordine, rerum nostrarum mobilium et immobilium ultimam dispositionem facimus. Postquam divina Maiestas, spiritum nostrum, nobis per se inflatum petiverit, eum in Manus domini Jesu Christi, Salvatoris nostri commendamus tandem, cum Memorata Maiestas caesarea, dominus Noster clementissimus, de Nobis benemerita sit, primum in dominium Eius Sacratissimę maiestatis Arces Nostras, Sýrok et Orozlankew, ac Swran cum suis universis legitimis pertinentiis, castrorum nostrorum A turcis iam possessorum Nana, Hollokew, et Tar vocatorum, cunctis possessionibus et emolumentis devolvendis ac cedendis absque difficultate quotius legamus: ac supremum tutorum et protectorum omnium heredum nostrorum, eius Sacratissimam Maiestatem caesaream suppliciter: executorem item et defensorem huius nostri testamentalis Dispositionis secundum eius Maiestatem, Reverendissimos Archiepiscopum ecclesie Strigoniensis modernum, Georgium Draskowých episcopum Zagrabiensem et Banum etc. dominos et patronos. Et magnificos Franciscum Twrzonem ac comitem Georgium de Zrinio etc. dominos et fratres nostros constituimus, deprecantes eosdem uti officium pietatis subeant. Attentis itaque et consideratis pro servitiis coniugalibus primum Generose Magnifice dominę Elenę Zriný, consortis nostrę charissimę, quę ipsa erga nos pudice, modesteque et pacienter, usque ultimum vitę nostre articulum prestitit. Arcem Nostram Tapolchýan cum cunctis eius pertinentiis et utilitatibus, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, Agris, pratis, campis, fenetis, Sylvis, Nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vineatisque promonthoriis, aquis, fluviis, piscinis piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris metis, et antiquis existentibus, ad eandem de jure et ab antiquo spectantibus pertinere debentibus perpetuo jure; arcem vero aliam Cheýthe similiter cum cunctis eiusdem pertinentiis, in comitatibus Nittriensi et Posoniensi existentibus habitis, et emolumentis quibusvis pro summa quindecim millium florenorum Hungaricorum per Sacram eius Maiestatem Caesaream nobis et nostrę liberę dispositioni inscriptam, iuxta regni huius antiquam consuetudinem, Racione Dotis et Residencię, usque dum se ad secunda vota transulerit, eidem consorti nostrę tenendam possidendam pariter et habendam. Ubi vero temporum in Successu memorata eius Caesarea Maiestas, aut eius heredes legitimi Regni huius Reges, iuxta litteras inscriptionales superinde aeditas, vigore quoque Nostra ad alia vota sese translata, arcem ipsam predictam redimere voluerit, seu voluerint supradictam summam, primum plene Numerata, eam totam summam capitalem quindecim Millium florenorum Hungaricorum, cum toto interesse sepe dictę charissimę consorti nostrę levandam et percipiendam legamus et conferimus.

Cum praeterea Generosę ac Magnificę, Domine Anne Pewkrý, relicte magnifici condam Stephani Lossonczý, matris nostre carnalis, per se a suis parentibus allata duo milia florenorum Hungaricorum, Magnus dominus pię memorię

quondam Ladislaus Orzagh, genitor seu pater noster carnalis in suos usus erogaverit, eiusque debiti, Solutio Nobis iure competat. Item nomine dotis suę, ex bonis nostris universis jure cedente quadringentorum florenorum Hungaricorum restitutio similiter nobis incumbat. Et insuper ad Summam quindecim millium florenorum Hungaricorum per nos proxime eius Maiestati mutuatori ad requisitionem Nostram millę florenorum Hungarici Numeri, in paratis, sub spe persolutionis juxta Litteras Nostras obligatorias, mutuo contulerit, in et pro tota Summa hac, in unum conducta, Nempe tribus millibus et quadringentis florenorum Hungaricorum, premisso modo per Nos contractis. Memorare domine matris nostre, Anne Pewkrý, oppidum nostrum Koztolan et Zakoztolan cum portione possessionaria Dwbowan vocatis, et in comitatu Nitriensi existentibus et habitis perpetuo utendum, possidendum et habendum, pro suo votoque disponendum. Illosque centum colonos sessionatos integros, quos Sacratissima Maiestas Caesarea pię memorię condam dominus Ferdinandus juxta diploma suum, superinde aeditum, Nostre liberę dispositioni contulerat; eidem domine, Matri Nostre, nempe oppida totalia, Vitencze et Lapaso etiam portionibus possessionariis Stýrncz, Koclýn et Lansar vocatis ad arcem Nostram Jokew pertinentibus et in comitatu Nitriensi existentibus pro centum illis colonis integris, Cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis ac emolumentis quibusvis, vita sua durante, legamus et conferimus, possidendis. Arcem vero ipsam Jokew cum cunctis eius pertinentiis et utilitatibus omnibus, demptis dumtaxat supradictis Centum colonis, domine Matri, vita durante, Saltem dotis et ex eius pertinentiis excisis, Magnificis dominabus Helenę Orzagh relicte Gabrielis Priny, Barbare similiter Orzagh, consorte Magnifici domini Francisci Terek, de Ennýngh pro iure ipsarum legitimo ex Bonis nostris omnibus, quocumque modo, vel ratione dotis quartalicę puellarum seu parapherni cedentis et competentis eis earumque heredibus utriusque sexus universis, possidendum et perpetuo tenendum legamus et conferimus, ea quoque condicione annexa, quod ubi primum supradicta Anna Pewkrý mater nostra e vivis excesserit, predicti centum coloni, ipsi per nos legati, defacto et absque difficultate, in dominium dictarum duarum dominarum Elenę et Barbarę Orzagh sororum nostrarum Carnalium Ipsarumque heredum et posteritatum utriusque sexus universarum redeant et devolvantur. Illam porro fassionem, quam nos olim ad arcem nostram Zomolýan magnifice domine Magdalene Orzagh sorori nostre, consorte scilicet magnifici domini Stephani Banffý eiusque heredibus universis juxta litteras nostras alias fassionales, ac etiam alias omnes fassiones et inscriptiones nostras per nos nonnullis provisoribus, condicionaliter factas, Suo modo observare volumus et petimus. Cumque ad exolutionem totalis summe sepedicte quindecim Millium florenorum ad arcem nostram Cheýthe numerate, ad petitionem nostram egregii domini Johannes et Stephanus Aponý iuxta fassionales litteras nostras, eis antea datas, mutuo, sub spe restitutionis tria Millia florenorum Hungaricorum, duo millia scilicet in satt, et unum mille in moneta alba, in paratis nobis dederint, Eiusque summe trium millium florenorum usque ad restitutionem oppidum Verbo alias

Werbowe vocatum ad arcem Cheÿthe pertinens, eisdem impignoravimus, juxta Nostram priorem fassionem oppidum ipsum, tamdiu dicti Joannes et Stephanus Aponÿ possideant, donec per consortem Nostram ex summa quindecim Millium florenorum. Aut undecumque poterit Satis factum fuerit. Item illos centum et circiter viginti aut triginta florenorum Hungaricorum, post mortem Matthei Gersak, Subditi Nostri ad Manus nostras datos et per nos expositos, heredibus seu orphanis predicti Mathei Gersak per Charissimam Nostram consortem, integre exolvi Jubemus. Postremo cum omnes et universas Res Nostras mobiles, pecunias, res argenteas et clenodia cuncta ubicumque existentia, et collocata, Jamdicte coniugi nostrę legaverimus servitoribus nostris ratione? subduci faciat ac tam eos, qui stipendium emerivissent, contentos reddi curet, quod etiam erga iuniores adolescentes, in recompensam laborum suorum, gratificetur volumus et rogamus prout se facturam confidimus. In quorum omnium praemissorum fidem et testimonium, presentes litteras Nostras sub Sigillo nostro Judiciali dedimus. Datum in oppido nostro Cheÿthe, in festo Sancti Galli confessoris anno Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo. Unde Nos petitionibus prefatorum Thomę Wyzkelethÿ et Anthony Geregÿ Nominibus praefatarum dominarum, Nobis porrectis, utpote justis honestis, et legitimis, Admissis praescriptas litteras Seriem testamentarii dispositionis, Memorati, praefati domini Christopheri Orzagh ut premissum est, in se continendas, non Abrasas, non Cancellatas, neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio, et suspicione carentes, presentibus litteris Nostris patentibus de verbo ad verbum sine diminutione et angusto aliquali, inseri et inscribi faciendas, paria easdem In transsumpto litterarum nostrarum dictis dominabus Annę Pewkrÿ et Elenę Zrinÿ jurium suorum futura pro Cautela dandum duximus et concedendum, communi suadente iustitia. Datum Posonÿ feria quarta proxima post festum Beatę Catherineę Virginis et Martyris anno domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo

Literata et comportata cum suis veris originalibus per me magistrum Damianum de Aranÿan protonotharium.

Mi, Oláh Miklós, az isteni könyörületből esztergomi érsek, és Esztergom vármegye örökös, és Hont vármegye ispánja, Magyarország primása, az Apostoli Szentszék született követe, fő- és titkos kancellár, a legszentebb hercegnek és úrnak, második Miksa úrnak, az Isten kegyelméből választott római császárnak, örökké fenségesnek, Magyarország, Csehország stb. királyának, Ausztria főhercegének helytartója, jelen oklevelünk által mindenki emlékezetére bízunk, akire tartozik, hogy a nemes Vízkelethy Tamás és Gheregy Antal a színünk elé járulva a nemes és nagyságos úrnők, a méltóságos és nagyságos egykori guthi Országgh Kristóf, fent említett urunk, királyunk és császárunk udvarbírájának szülőanyja, Pekry Anna és özvegye, Zrínyi Ilona nevében és helyettük bemutatták és felmutatták a néhai Országgh Kristóf ispán úr pecsétjével és kézírásával megerősített végrendeleti rendelkezéseit tartalmazó oklevelét, az alábbi tartalommal: Mi, mivel

úgy tartják, hogy az ilyesfajta okleveleknek különböző és különféle okok miatt a legkevésbé biztonságos a fennmaradása, ezért a mondott úrnőknek, Pekry Annának és Zrínyi Ilonának jogaik védelmére oklevelünk átiratával megegyező példányt adni méltóztatunk, amelynek tartalma a következő:

Mi, Guthi Országh Kristóf ispán, a felséges herceg, második Miksa urunk, Isten kegyelméből választott római császár, örökké fenséges, Németország, Magyarország, Csehország stb. királya, Ausztria főhercege, Burgundia hercege stb. udvarbírája és tanácsosa, továbbá nógrádi ispán, jelen oklevelünk által mindenki emlékeztetése bízunk, akire tartozik. Mivel az emberi élet végzete közös, ezért nekünk elrendeltetett, hogy a mi urunk, Jézus Krisztus drága vére által a számunkra készített örök boldogságba költözhessünk, a szentháromság nevében és jelenlétében, egészségesen, amint az alábbi sorrendben következnek, ingóságainkról és ingatlanainkról végrendelkezést teszünk. Miután az isteni méltóság akaratából lehelte belénk a lelkünket, azt Megváltónk, Jézus Krisztus kezére bízunk. Hogy ő császári fensége, legkegyelmesebb urunk jóindulatú legyen irányunkban, először is legszentebb őfelségére hagyjuk mindenféle nehézségtől mentesen Syrok,² Orozlankew³ és Swran⁴ várainkat minden törvényes tartozékaikkal, és már a törökök által birtokolt erődítményeink közül név szerint Nana-t⁵, Hollokew-t⁶ és Tar-t, az összes majdan ráeső és rászálló tulajdonukkal és bevételükkel együtt legszentebb császári őfelségére bízunk, azért könyörögve, hogy minden örökösünk legfőbb védője és oltalmazója legyen, végrendelkezésünk végrehajtójának és őrzőjének őfelsége után a jelenlegi, főtisztelendő esztergomi érsek és Draskovich György zágrábi püspök és bán urakat mint pártfogókat, valamint a nagyságos Thurzó Ferenc és Zrinio-i György ispán urakat mint fivéreinket határoztuk meg azt kérvén, hogy felvegyék a kegyesség szolgálatát. Így miután a házassági köteleket figyelembe vettük és megfontoltuk, először a nemes és nagyságos Zrínyi Ilona úrnőnek, kedves feleségünknek, aki szemérmesen, szelíden és türelmesen kiállt értünk életünk legvégéig, Tapolchyan⁷ várunkat az összes tartozékával és hasznával és földjeivel, úgysis mint a művelhető, művelt és műveletlen földekkel, szántóföldekkel, rétekkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, ligetekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel és szőlőhegyekkel, vizekkel, folyókkal, halastavakkal és vízfolyásokkal, malmokkal és ezeknek ezeken a helyeken általában véve bármilyen hasznaiknak és tartozékaiknak a teljességével, bármilyen néven is neveztesse, a saját, valódi és régtől fogva létező határain belül, amelyekhez jog szerint régtől fogva tartozniuk kell örök jogon; másik várunkat

² Sirok

³ Oroszlánkő

⁴ Surány

⁵ Kisnána

⁶ Hollókő

⁷ Tapolcsány

pedig, Cheyte-t,⁸ hasonlóképpen minden Nyitra és Pozsony megyében fekvő tartozékával és bármely hasznával együtt, amelyet 15.000 magyar forintnyi összegért szent császári őfelsége szabad rendelkezésünkre bocsátott az ország régi szokása szerint hozomány és lakhely céljából, amíg másodjára férjhez nem megy, feleségünknek birtokába, rendelkezésére, hasonlóképpen birtoklására hagyjuk, amint az idő előre haladtával az említett ő császári felség, avagy törvényes örökösei, országunk királyai a korábban kiadott oklevél szerint, amelynek érvényessége a második házasságáig tart, a mondott várat visszavásárolni szeretné vagy szeretnék a fenti összegért egy összegben, úgy a feleségünkre hagyjuk és neki adjuk, hogy a teljes tőkét, 15.000 magyar forintot minden kamatával együtt megkapja és birtokolja. Mivel ezenkívül a nemes és nagyságos Pekry Anna úrnőnek, az egykori nagyságos Losonczy István özvegyének, édesanyánknak, aki a szüleitől kapott 2.000 magyar forintot, amelyet a kegyes emlékezetű, egykori nagyságos úr, Ország László nemzönk, avagy atyánk a saját használatára elkért, és ezen tartozásnak a rendezése számunkra jogos követelés. Továbbá hozománya címén az összes javunkból jogosan jár neki 400 forintnyi visszatérítés, amely szintén a mi kötelességünk. És a 15.000 forinton felül, legközelebb, általunk a császári felségnek, adósunknak, kérésünkre 1.000 magyar forintnyi összeget a visszafizetés reményében kötelezvényünk ellenében adjon kölcsön, amely a teljes összeggel egybeszámíttatik, tudniillik, miután 3.400 magyar forintról hasonló módon már megegyeztünk. Anyánknak, az említett Pekry Anna úrnőnek Koztolan⁹ és Zakoztolan¹⁰ mezővárosunkat a Dubowan¹¹ nevű jobbágytelekkel együtt, amelyek Nyitra megyében fekszenek,¹² örök haszná-

⁸ Csejte (Čachtice)

⁹ Kosztolány (Nagykosztolány)

¹⁰ Zakosztolány

¹¹ Dubovány

¹² Maksay Ferenc szerint 1549-ben Guthi Ország Kristófnak 415,2 portája volt Nyitra vármegyében. Nyitra vármegye Driebowan (Duboven, Dubován) 12 porta, 2 pusztá 1 egyéb későbbi neve: Dubovány, Jokew (Jókő, Dobravoda) 1549-ben nem írták össze. 24 porta, 4 zsellér, 3 pusztá, 4 új 1 egyéb. Későbbi neve: német, Gutenstein, szlovák Dobrá Voda, Koclŷn (elírás Kochyn helyett) (Kochyn, Kocsin) 3 porta, 2 pusztá. Későbbi neve: Köcsény, Koztolan (Kosztolány, Nagykosztolány) 24 porta, 4 zsellér, 3 pusztá, 4 új 1 egyéb, korábbi neve Szentvid, későbbi neve: Nagykosztolány, Vel'ké Kostol'any, Lansar (Lancsár, Lanchaar) 7 p 1 új. Későbbi neve: Lančár, Lapaso (Lopassó, Alsólopassó) 31 porta, 3 pusztá, 1 új, 1 egyéb. Későbbi neve: Dolný Lopašov, Stýrnecz, (Sterws, Sterusz) 6,5 porta, 3 pusztá, 1 új, 0,5 egyéb, későbbi neve Cseteróc, Šterusy, Szomolány (Zomolján, szlovák Smolenice, német Smolenitz) az 1549. összeírásból kimaradt, a település a 16. században oppidum, inscriptionalis nemesek laktak ott, Vitencze (Wytencze, Vitence, Vitenc) 30 porta, 1 pusztá, 4 új, 1 egyéb, későbbi neve (Fel)vittenc, német Telnitz, szlovák Chtélnice, Chtélnica, Zakoztolan (Zakosztolány) 3 porta, 3 zsellér, 2 pusztá, 1 új 0,5 egyéb

latra és birtoklásra átadjuk, és kívánsága szerint rábizzuk azt a száz egész telkes jobbágyot, akiket az egykori, kegyes emlékezetű, legszentebb ő császári felsége, Ferdinánd úr, korábban kiadott oklevele alapján szabad rendelkezésünkre bocsájtott; anyánknak ugyanis Vitencze¹³ és Lapaso¹⁴ teljes mezővárosát, a Jokew¹⁵ várához tartozó, Nyitra megyében fekvő Styrucz¹⁶, Koclyn¹⁷ és Lansar¹⁸ nevű telkekkel együtt, azért a bizonyos száz telkes jobbágyért, minden hasznukkal, tartozékukkal és bármiféle előnyükkel együtt élete hosszára átadjuk és rábizzuk, hogy birtokolja. Jokew¹⁹ várát pedig minden tartozékával és hasznával együtt, kivéve azt a bizonyos fent említett száz jobbágyot, akiket anyánknak adtunk élete teljes hosszára, a tartozékokból kivéve őket, a nagyságos Ország Ilona úrnőnek, Perényi Gábor özvegyének, Ország Borbála úrnőnek, nagyságos Enyingh-i Török Ferenc úr feleségének, saját törvényes jogukon az összes javunkból, bármiféle módon, akár hozomány, akár leánynegyed, jegyajándék címén, ami megilleti őket és jár nekik és mindkét nembéli összes leszármazottuknak, hogy birtokolják örök használatra, és rájuk bizzuk azzal a csatolt feltétellel, hogy ha fent említett anyánk, Pekry Anna hamarabb meghalna, a már említett, általunk ráhagyott száz jobbágy ténylegesen és minden akadály nélkül az említett két úrnő, Ország Ilona és Borbála, nővéreink és az ő mindkét nembéli örökösök és leszármazottaik uralma alá visszatérjenek és visszakerüljenek. Azt a következő bevallást, amit egykor Zomolyán várunkkal kapcsolatban tettünk Ország Magdolnának, nővérünknek, a nagyságos Bánffy István úr feleségének és összes örökösének, más bevallások és okleveleink alapján, amelyeket néhány megbízott feltételesen állított össze, változatlanul kívánjuk és akarjuk megőrizni. Mivel a Cheyte²⁰ várunkra ráterhelt, gyakran emlegetett 15.000 forint teljes összegének a kifizetésére, kérésünkre a nemes Apony János és István urak azon bevallások szerint, amelyeket még azelőtt adtunk nekik, a visszafizetés reményében kölcsönadtak nekünk 3000 magyar forintot, kétezret satt formában, ezret pedig fehér érem formájában, hogy amíg a háromezres összeg kiegyenlítésre nem kerül, Verbo,²¹ avagy Werbowe városát, Cheyte²² vár tartozékát, számukra

¹³ Vitencze

¹⁴ Dolný Lopašov

¹⁵ Jókő

¹⁶ Cseterőc

¹⁷ Köcsény

¹⁸ Lančár

¹⁹ Jókő

²⁰ Csejte

²¹ A csejte uradalom része

²² Csejte

elzálogosítottuk, a korábbi bevallás értelmében, a várost addig birtokolja Apony János és István, amíg a feleségünkön keresztül vagy a 15.000 forintnyi összegből, vagy akárhonnan máshonnan ki nem tudja elégíteni. Továbbá azt a körülbelül 120 vagy 130 magyar forintot, amelyet Gersak Máté, alattvalónk halála után kaptunk kézhez, és vált hozzáférhetővé számunkra, megparancsoljuk, hogy legkedvesebb feleségünk egészben fizesse vissza az említett Gersak Máté örököseinek, avagy árváinak. Végül minden ingóságunkat, pénzünket, ezüst tárgyainkat és minden kincsünket, bárhol is vannak vagy legyenek, a már említett feleségemre hagyjuk, hogy számadást tegyen, és gondoskodjon azok megelégtetéséről, akik zsoldot kaptak, ahogyan kérjük és akarjuk, hogy az ifjabb udvari szolgálók irányában késznek mutakozzon fáradozásuk kárpótlására, amint bízunk benne, hogy majd megteszi. Ezen korábbi rendelkezések hitelül és tanúságul adtuk ki jelen oklevelünket bírói pecsétünk alatt.

Kelt Cheyte²³ városunkban, Szent Gál hitvalló ünnepén, az Úr 1567. évében. Ezért az említett úrnők nevében az említett Vízkelethy Tamás és Geregy Antal kérelmeit miután bemutatták nekünk, hogy bizony ezeket jogosnak, illőnek és törvényesnek tartva, hogy az említett végrendekezés fentebb leírt oklevelét, ahogyan Országgh Kristóf úr akaratát magában foglalja, amelyet nem vakartak le, nem húztak át, és egyáltalán egyetlen részük sem gyanús, sőt éppenséggel minden büntől és gyanútól mentes, hogy mi jelen nyílt oklevelünkkel szóról szóra, anélkül, hogy bármiféle rövidítést, szűkítést beillesztettünk vagy beleírtunk volna, készítsük el, ezen oklevél átírásával a másolatokat a mondott úrnőknek, Pekry Annának és Zrínyi Ilonának jogukból adódóan, a jövőbeli óvatosság érdekében átadni és odaadni rendeljük, amint erre a közös igazság is int. Kelt Pozsonyban, a boldog szűz és mártír Katalin ünnepe utáni 4. napon, az Úr 1567. évében.

Lejegyeztem és az eredetivel összevettem Aranyáni Damján mester, ítélmester.

²³ Csejte